Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000859

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пацкань Юлія Вадимівна

2. Yuliia Patskan

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-6940-4907

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 071

Назва наукової спеціальності: Облік і оподаткування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 071 Облік і оподаткування

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Облік і оподаткування

Місце роботи здобувача: Рахункова палата України

Код за ЄДРПОУ: 00013540

Місцезнаходження: вул. М.Коцюбинського, Київ, 01054, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12586

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.35.31, 06.35.51

Тема дисертації:

1. Форензік-діагностика та аудит діяльності суб'єкта господарювання

2. Forensic Diagnostics and Audit of Business Entity Activities

Реферат/анотація:

1. Дисертація спрямована на обґрунтування теоретичних засад і розроблення практичних напрямів удосконалення форензік-діагностики та аудиту в умовах ризиків шахрайства та регуляторно-правової турбулентності. Досліджено форензік-діагностику як складову аналітичного забезпечення аудиту діяльності суб'єктів господарювання. Визначено підходи до ідентифікації, оцінки та попередження шахрайства, обґрунтовано роль форензік-діагностики як системного інструменту управлінської аналітики для забезпечення економічної безпеки підприємств. Запропоновано інноваційні напрями інтеграції форензік-діагностики в систему аудиту з урахуванням регуляторно-правового середовища. Концептуалізовано форензік-діагностику як системний інструмент аналітичного забезпечення аудиту.Визначено її функції, принципи застосування та аналітичні можливості в умовах сучасного економічного середовища. Обґрунтовано актуальність інституційного оформлення та впровадження форензік-діагностики в управлінські процеси для забезпечення прозорості бізнесу. Розкрито засади форензік-діагностики як міждисциплінарного напряму, що інтегрує положення аудиту,антикризового управління, фінансової

аналітики, судово-економічної експертизи та інформаційних технологій. Доведено роль форензік-діагностики як інструменту виявлення шахрайства та засобу підтримки прийняття управлінських рішень у сфері запобігання ризикам. Запропоновано авторський підхід до оцінки діяльності з метою виявлення деструктивних впливів та забезпечення довіри зацікавлених сторін. Проаналізовано вплив інституційного та інформаційного середовища на розвиток форензік-діагностики. Визначено економіко-правові та технологічні чинники впровадження інструментів форензік-діагностики в практику аудиту. Встановлено, що в умовах цифровізації форензік-діагностика дозволяє оперативно реагувати на ризики, посилити довіру інвесторів та забезпечити належний рівень корпоративного управління. Розроблено організаційно-інформаційну модель форензік-діагностики, що охоплює аналітичний, процедурний та управлінський компоненти, інтегровані в єдиний контур антикризового реагування. Визначено роль форензік-діагностики як інструменту підвищення прозорості та відповідальності управлінських рішень. Упровадження моделі забезпечує виявлення ризиків шахрайства, формування доказової бази та зміцнення економічної безпеки підприємств. Обґрунтовано доцільність застосування праксеологічного підходу, що базується на аксіомі цілеспрямованої поведінки економічних агентів. Підхід передбачає врахування поведінкових характеристик персоналу суб'єкта господарювання. Така парадигма підвищує точність аналітичних висновків, забезпечує ідентифікацію атипових дій та оцінку впливу людського чинника на результати діяльності. Обґрунтовано інтеграцію методів анкетування, поведінкової аналітики та алгоритмів машинного навчання в процес виявлення ознак шахрайства. Доведено ефективність моделей у контексті виявлення аномальних транзакцій та зменшення фінансових ризиків. Розроблено систему KPI, адаптовану до вимог цифрової економіки, що дозволяє здійснювати зіставлення діяльності підприємств незалежно від їх масштабу. Запропоновано процедуру імплементації digital-аналізу, яка охоплює побудову цифрової архітектури, створення digital-хабу для акумуляції даних (ERP, CRM, POS), розроблення інтерфейсів з аналітичними інструментами (BI,системи кластеризації, виявлення аномалій) та формування технологічного середовища з засобами кібербезпеки. Приділено увагу розвитку цифрових компетенцій персоналу щодо інтерпретації аналітичних висновків та впровадження даних у планування. Зазначена процедура забезпечує релевантність прийняття рішень, сприяє підвищенню стійкості бізнес-моделі та чутливості підприємства до змін у цифровому середовищі. Практична значущість полягає у розробленні інноваційних підходів до форензік-діагностики та аудиту.Запропонована модель кластеризації транзакцій із використанням методів K-Means та Isolation Forest забезпечує виявлення нетипових операцій у режимі реального часу, що підвищує точність діагностики шахрайських дій. Розроблено інтегровану матрицю ризик-індикаторів, синхронізовану з IT-системами (ERP, CRM, POS), що забезпечує автоматизацію внутрішнього контролю. Забезпечено методологічну єдність традиційного аудиту та штучного інтелекту в межах концепції Audit-Forensic Diagnostic Support Method (AFDSM). Реалізація підходів підтверджена впровадженням результатів у діяльність торговельних мереж та консалтингових компаній. Праксеологічний підхід дозволяє враховувати поведінкові аспекти управління, підвищити клієнтську лояльність та забезпечити стратегічну стійкість бізнес-моделі.

2. The dissertation substantiates theoretical foundations and practical directions for improving forensic diagnostics and auditing under fraud risks and regulatory turbulence. Forensic diagnostics is studied as a component of the analytical support for the audit of business entity activities. Approaches to fraud identification, assessment, and prevention are determined; the role of forensic diagnostics as a systemic tool of management analytics for ensuring the economic security of enterprises is substantiated. Innovative directions for integrating forensic diagnostics into the audit system are proposed, considering the requirements of the regulatory environment. Forensic diagnostics is conceptualized as a systemic tool for analytical audit support. Its functions, application principles, and analytical capabilities in the modern economic environment are defined. The relevance of institutional formalization and implementation of forensic diagnostics into management processes is substantiated to ensure business transparency. The foundations of forensic diagnostics as an interdisciplinary field integrating auditing, crisis management, financial analytics, forensic economic expertise, and information technology are revealed. The role of forensic diagnostics as a mechanism for supporting management decision-making in risk prevention is proven. An original approach to activity assessment aimed at detecting destructive

influences and ensuring stakeholder trust is proposed. The influence of institutional and informational environments on the development of forensic diagnostics is analyzed. Economic, legal, and technological drivers for implementing forensic tools in audit practice are identified. It is established that under digitalization, forensic diagnostics enables timely response to risks, enhances investor confidence, and ensures proper corporate governance. An organizational and information model of forensic diagnostics is developed, including analytical, procedural, and managerial components integrated into a unified anti-crisis response framework. The role of forensic diagnostics is defined as a tool for enhancing transparency and accountability in managerial decision-making. Implementation of this model ensures identification of fraud risks, the formation of an evidence base, and strengthening economic security. The feasibility of applying the praxeological approach based on the axiom of purposeful behavior of economic agents is substantiated. This approach implies considering the behavioral characteristics of the business entity personnel. Such a paradigm enhances the accuracy of analytical conclusions, ensures identification of atypical actions and assessment of the impact of human factors on performance results. The integration of survey methods, behavioral analytics, and machine learning algorithms into the process of detecting fraud indicators is substantiated. The effectiveness of models in identifying anomalous transactions and reducing financial risks is proven. A KPI system adapted to the digital economy is developed, enabling performance comparisons among enterprises regardless of scale. An implementation procedure for digital analysis is proposed, including digital architecture development, a digital hub for data aggregation (ERP, CRM, POS), development of interfaces with analytical tools (BI, clustering, anomaly detection), and the formation of a technological environment with cybersecurity measures. Attention is given to the development of digital competencies of personnel regarding the interpretation of analytical findings and integrating data into planning. The procedure ensures the relevance of decision-making, contributing to increased business model resilience and responsiveness to changes in the digital environment. The practical significance lies in developing innovative approaches to forensic diagnostics and audit. The proposed transaction clustering model using K-Means and Isolation Forest methods enables real-time detection of atypical operations, improving the accuracy of fraud diagnostics. An integrated matrix of risk indicators synchronized with IT systems (ERP, CRM, POS) is developed, providing automation of internal control. Methodological unity of traditional audit and artificial intelligence is ensured within the Audit-Forensic Diagnostic Support Method (AFDSM). Implementation of the approaches is confirmed by the adoption of results in retail chains and consulting companies. The praxeological approach allows for considering behavioral aspects of management, improving client loyalty, and ensuring strategic sustainability of the business model.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4776 Patskan Y. V., Nazarova K. O., Kopotiienko T. Y., Miniailo V. P., Pavlov V. V., Novikova N. L., Forensic diagnostics, anti-corruption, and internal audit in ensuring efficient company management in an open economy, Financial and credit activity problems of theory and practice. 2025.Vol. 4, No. 63, p. 63-79.
- https://www.inter-nauka.com/issues/economic2024/4/9794 Пацкань Ю.В. Місія, потенціал та візія форензік - діагностики й аудиту в умовах відкритої економіки.- Інтернаука.- 2024.- №4 (84).

- https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-8_0-pages-326_334.pdf Пацкань Ю. В. Генеза розвитку форензік - діагностики й аудиту діяльності суб'єкта господарювання.- Бізнес Інформ. 2024. №8. с. 326–334.
- https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4631 Назарова К.О., Пацкань Ю.В. Концептуальні основи форензік – діагностики й аудиту діяльності суб'єкта господарювання.- Ефективна економіка. 2024. № 9
- https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-12_0-pages-284_295.pdf Пацкань Ю. В., Назарова К. О. Оптимізація форензік -діагностики та аудиту діяльності суб'єкта господарювання. Бізнес Інформ. 2024. №12. с. 284–295.
- https://www.inter-nauka.com/issues/economic2025/1/10605 Пацкань Ю. В., Назарова К. О. Організаційно-інформаційна модель форензік - діагностики та аудиту діяльності суб'єкта господарювання.- Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2025. № 1 (93).
- https://journals.csr.com.ua/index.php/sustainability/article/view/111 Пацкань Ю. В., Назарова К. О. Диджиталізація як фактор підвищення ефективності форензік - діагностики та аудиту суб'єктів господарювання.– Актуальні проблеми сталого розвитку.- 2025. Том 2 №4. с. 23-32.
- https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/7287/7409 Назарова К.О., Пацкань Ю.В. Форензік - діагностика та аудит в мінімізації ризиків шахрайства та корупції.– Ефективна економіка. 2025. № 8.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці; підвищення автоматизації виробничих процесів; забезпечення промисловості чи населення новим видом інформаційно-комунікаційних послуг

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U101987 0125U002048

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назарова Каріна Олександрівна

2. Karina O. Nazarova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5019-9244

Додаткова інформація:
https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=YkTd5dYAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестеренко Оксана Олександрівна

2. OKSANA O. NESTERENKO

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-5980-3253

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шалімова Наталія Станіславівна

2. Nataliia S. Shalimova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7564-4343

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070950

Місцезнаходження: просп. Університетський, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нежива Марія Олександрівна

2. Mariia O. Nezhyva

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3008-5338

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гордополов Володимир Юрійович

2. Volodymyr Y. Hordopolov

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3151-8035

Додаткова інформація: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57217137026; https://www.webofscience.com/wos/author/record/1317893; https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&view_op=list_works&gmla=AJsN-F77qEZ_6VcqwHHe4b74nSAWZAuVP7neJzbfR-Yq1xzqEtb7L6y4MJHo3TL7DAUWSZ1DLv1cwgwvyEgdBHlZNpWiHkvGonJzTeZ73YFIKZA0Tg4gnHqNTPjm_6BD2tFaLsjS4_9Q&user=uR_g6PUAAAAJ; https://www.researchgate.net/profile/Volodymyr-Hordopolov

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Парасій-Вергуненко Ірина Михайлівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Парасій-Вергуненко Ірина Михайлівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Пацкань Юлія Вадимівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна